

Köszöntés: Zsolt33,20-21 Lelkünk az Urat várja, ő a mi segítségünk és pajzsunk. 21 Benne van szívünk öröme, mert szent nevében bízunk.

Olvasmány: Lk7,1-10 Miután befejezte minden beszédét, amelyet a nép füle hallatára mondott, bement Kapernaumba.

2 Egy századosnak volt egy szolgája, akit nagyon kedvelt, s aki most beteg volt, és haldoklott.

3 Amint hallott Jézusról, elküldte hozzá a zsidók véneit, és kérte őt, hogy jöjjön el, és mentse meg a szolgáját.

4 Amikor odaértek Jézushoz, sürgetve kérték: Méltó arra, hogy megtedd ezt neki,

5 mert szereti népünket, ő építtette a zsinagógát is nekünk.

6 Jézus pedig elindult velük. Amikor már közel járt a házhoz, a százados eléje küldte barátait, és ezt üzenté neki: Uram, ne fáradj, mert nem vagyok méltó arra, hogy hajlékomba jöjj.

7 Ezért magamat sem tartottam méltónak arra, hogy elmenjek hozzád, hanem csak szólj, és meggyógyul a szolgám.

8 Mert én is hatalom alá rendelt ember vagyok, és nekem is vannak alárendelt katonáim. Ha szólok az egyiknek: Menj el – akkor az elmegy; és a másíknak: Jöjj ide – akkor az idejön; és ha azt mondom a szolgámnak: Tedd meg ezt – akkor az megteszi.

9 Amikor Jézus ezt meghallotta, elcsodálkozott rajta, és hátrafordulva így szólt az őt követő sokasághoz: Mondom nektek, Izráelben sem találtam ekkora hitet.

10 Amikor a küldöttek visszatértek a házba, a szolgát egészségesen találták.

Alapige: Zsid 10, 35-39 Ne veszítsétek el tehát bizalmatokat, amelynek nagy jutalma van. **36** Mert állhatatosságra van szükségetek, hogy Isten akaratát cselekedjétek, és így beteljesüljön rajtatok az ígéret: **37** „Mert még egy igen-igen kevés idő, és aki eljövendő, eljön, és nem késik.**38** Az én igaz emberem pedig hitből fog élni, és ha meghátrál, nem gyönyörködik benne a lelkem.”

39 De mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk
Kedves Testvérek!

A zsidókhöz írt levélben egy fontos téma többek között, hogy a gyülekezet kitarson a hitben. Az első század tele volt különböző hitirányzatokkal és világnézetekkel. Amely nem újdonság ma sem. Mindeközben pedig a hit, amelynek része az Istenbe vetett bizalom egy örök kérdés. Hogy miként éljük meg s miként tudunk megmaradni állhatatosan.

Úgyhogy ma a hittel foglalkozunk kedves Testvérek!

Mi is a hit? Nos egy általános fogalom hiszen van, aki magában hisz, van aki elhiszi amit a másik mond, s még sorolhatnánk. Nagyon sok összefüggésben találkozunk a hit kifejezéssel.

A keresztyénségben azonban egészen célzott a hit. Egyszerűen fogalmazva azt szoktuk mondani, hogy hiszek Istenben s hiszek Istennek.

Azaz a hitben van egyfajta bizalmunk Isten felé, másrészt viszont van hit ismeret, amelyet tanulunk, s amelyen szintén elmélkedünk. Legalábbis a klasszikus dogmatikák így írják le ezt.

S valami ilyesmivel foglalkozik a dogmatika. Próbálja a keresztyén hitrendszert összeállítani, valamint eligazítást adni. S ebből fakadnak aztán hitbeli tanítások, olyanok is, amelyekben a keresztyénség szinte minden tagja egyet ért, sőt még más vallások képviselői is együtt tudnak velőnk gondolkodni. S talán még néha valamiben egyet is tudnak velünk érteni.

Viszont vannak olyan elemek, tanok, amikben kisebb vagy nagyobb különbségek vannak közöttünk.

Amikor ezt a levelet írták, akkor is voltak különböző irányzatok, csak még nem volt meg egy szilárd dogmatikai tanrendszer. Hogy ezt érzékeltessem: gondoljuk meg, hogy az Apostoli Hitvallás, a Hiszekegy, amelyet egyébként közösen szoktunk mondani a más felekezetű Testvérekkel ökumenikus Istentiszteleteken, nos ez a Kr.u. 3 században alakul ki és válik az ókori keresztyének hitvallásává a mai formában a 8. században.¹

Vagy ahogyan egy híres református lelkész Victor János fogalmaz erről könyvében: „Hiszekegy sem nem az apostoloktól ered, még csak nem is az ő korukban keletkezett, hanem az utánuk következő évszázadok folyamán született meg a keresztyén egyház életében. Akkor sem egyszerre jelent meg a színen mai formájában, hanem hosszabb időn át fokról-fokra alakult ki. A keresztelezés szertartásánál használtak először egy egészen rövid hitvalló formulát és az bővült aztán ki egyre jobban, amint mindig újabb szövegrészek hozzáillesztésének a szükségét érezték, míg végre aztán mai alakjára kikerekedve általánosságban elterjedt és használt hitvallása lett már az ókori keresztyénségnek.”²

Azaz a keresztyén hit fejlődik. S ennek aztán sok bizonyítékát és lenyomatát találhatjuk a magunk s a gyülekezetünk életében is. Hiszen a 16 század óta létezik evangélikus és református, akik szerettek volna visszamenni a forráshoz a Bibliához, és abból építkezve visszaalakítani, s megújítani az egyházat.

Mégis, ha jobban utána nézünk, akkor azt látjuk, hogy mindig is voltak reform törekvések. Assisi Ferenc, az Albigenek, Jan Hus, John Wyclif, Rotterdami Erasmus s még sorolhatnánk sokakat a reformáció kora előtről vagy éppen utána. De maga Jézus is reformál az első században.

Aztán később az egyházatyák kialakítják a keresztyén hit rendszerét, s majd egyébként a reformátorok is merítenek ebből.

Kálvinról például tudjuk, hogy nagyon sok tekintetben Augustinus nézeteit vallotta, akit egyébként a katolikus testvérek Szent Ágostonnak tartanak számon és tisztelnek.

Mindezzel csak arra akarok utalni, hogy most akkor mi melyik hithez legyünk hűek? Mi az az alap, amelyre építhetünk együtt akár más felekezetekkel, s mik azok a pontok, ahol le kell szögeznünk: ebben nem értünk egyet.

Nos ez a kérdés meghaladja ennek a mai Istentiszteletnek a kereteit, hiszen a teológia és dogmatörténet olyan mennyiségű könyveket, cikkeket és előadásokat ölel fel, hogy napokig lehetne elemeznünk a kérdést. De egyik professzorom nyugdíj előtt kicsit viccesen mondta a dogmatika teremben, ahol a padlótól a plafonig voltak a könyvek, hogy ő ezeket már olvasta, úgyhogy talán már valamit kapizsgál a dogmatikához.

¹ <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-keresztyen-bibliai-lexikon-C97B2/a-a-C97B4/apostoli-hitvallas-C98CE/> 2023.09.22.

² <https://mek.oszk.hu/06500/06551/06551.htm#2> Dr. Victor János: Református hiszekegy (2023.09.23)

De hadd adjak mégis egy támpontot, amely nekem is segítség szokott lenni néha, még ha oly nehéz is sokszor.

Azt a hitet kell megtartani, ami az Istenhez vezet, s nem azt ami elvisz tőle.

Azaz azt a bizalmat, amit rá építhetünk, amivel felé közeledhetünk, de ugyanakkor azt a hitrendszert, amivel képesek maradunk kritikusan gondolkodni, párbeszédet folytatni, s elfogadni, hogy nem a miénk az egyedüli hit a világon. Ámen.

Isten gazdag áldását kívánva,

Kádas Richárd László